

B4 ODPADY A NAKLÁDÁNÍ S CHEMICKÝMI LÁTKAMI

B4.1 EVIDENCE ODPADŮ

Dále prezentované údaje o produkci a nakládání s odpady za rok 2019 pocházejí z Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP), jehož zřizovatelem je Ministerstvo životního prostředí a technickým provozem a podobou aplikace byla pověřena CENIA, česká informační agentura životního prostředí.

Údaje o množství odpadů jsou získávány z hlášení daných zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých zákonů, a to konkrétně: vyhláškou MŽP č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady; vyhláškou MŽP č. 352/2005 Sb., o nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a vyhláškou MŽP č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky.

Tab. B4.1.1: Produkce odpadů na území hl. m. Prahy; 2011–2019 [tis. t]

Odpady	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Celkem	4 715	4 941	3 811	4 269	4 161	4 602	4 517	5 187	5 080	
z toho v kategorii:	nebezpečné	109	132	79	62	71	58	64	99	124
	ostatní	4 605	4 810	3 732	4 207	4 090	4 544	4 453	5 087	4 956

Pozn.: Nárůst nebezpečných odpadů v roce 2019 lze přisoudit lepšímu třídění, kdy tyto odpady nekončí ve směsném odpadu. Dále byl evidován vysoký nárůst produkce odpadu obsahujícího nebezpečné látky ze stavební činnosti společnosti Purum s.r.o. na území Prahy 9.

Zdroj: 2011–2012 – CENIA (ISOH), 2013–2019 – OCP MHMP

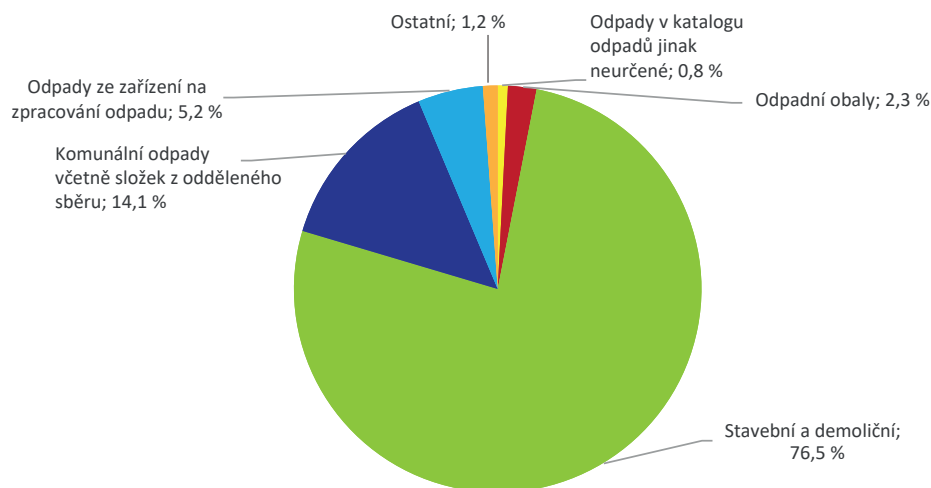
Tab. B4.1.2: Produkce odpadů na území hl. m. Prahy za rok 2019 rozdělená do skupin podle jejich původu [t]

Skupina	Název skupiny	Množství
1	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene ¹⁾	9
2	Odpady ze zemědělství, zahradnictví, rybníctví, lesnictví, myslivosti a z výroby a zpracování potravin	8 449
3	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	2 861
4	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	292
5	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí ²⁾	65
6	Odpady z anorganických chemických procesů ³⁾	133
7	Odpady z organických chemických procesů	1 542
8	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	753
9	Odpady z fotografického průmyslu	300
10	Odpady z tepelných procesů ⁴⁾	16 191
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	1 540
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické povrchové úpravy kovů a plastů	6 194
13	Odpady olejů a odpadů kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05, 12 a 19)	12 530
14	Odpadní organická rozpouštědla, chladicí a hnací média (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	205
15	Odpadní obaly; absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	114 846
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené ⁵⁾	40 853
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	3 888 255
18	Odpady ze zdravotnictví a veterinární péče a/nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadu ze stravovacích zařízení, které se zdravotnictvím bezprostředně nesouvisí)	8 150
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čištění odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	262 512
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů), včetně složek z odděleného sběru	714 062

¹⁾ Pokles způsobený významně nižším příjmem odpadů 01 01 02 – Odpady z těžby nerudných nerostů společností FCC Česká republika s. r. o.; ²⁾ Pokles způsobený nižším příjmem odpadů evidovaným u více subjektů; ³⁾ Pokles způsobený nižším příjmem odpadů, zejména společnostmi FCC Česká republika s. r. o. a AVE CZ odpadové hospodářství s. r. o.; ⁴⁾ Nárůst způsobený mnohem vyšší přejímkou odpadů 10 09 08 – Licí formy a jádra použitá k odlévání neuvedená pod číslem 10 09 07 společností FCC Česká republika s. r. o. a dále mobilním zařízením se sídlem v Praze (ale bez souhlasu na jejím území) TASK Company s. r. o.; ⁵⁾ Nárůst způsobený obměnou vozového parku Dopravního podniku hl. m. Prahy, a. s. a tím zvýšeným množstvím vyřazených autovraků.

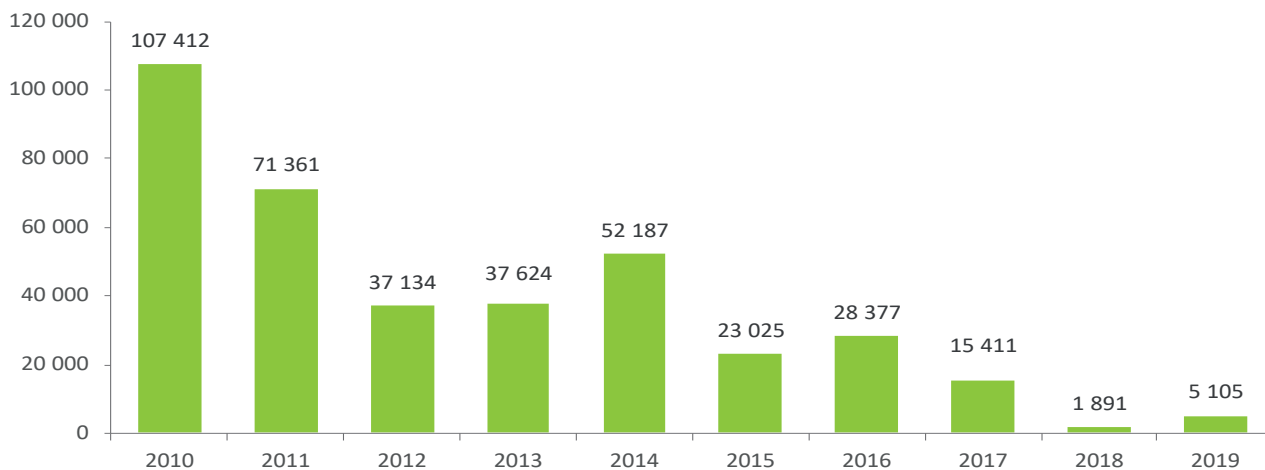
Zdroj: OCP MHMP

Obr. B4.1.1: Podíly odpadů produkovaných na území hl. m. Prahy podle jejich původu; 2019

Zdroj: OCP MHMP

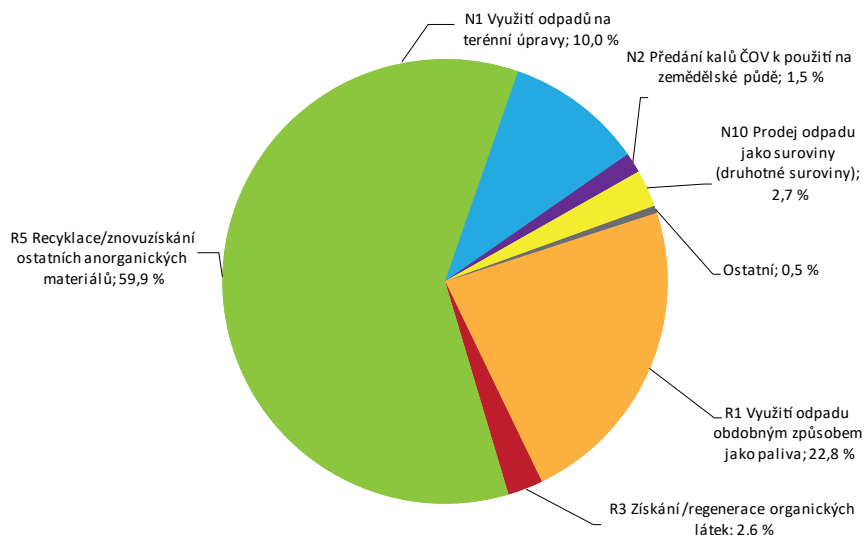
Obr. B4.1.2: Odstraňování odpadu skládkováním na území hl. města Prahy; 2010–2019 [t]

Pozn.: Nárůst odpadu odstraňovaného skládkováním v roce 2019 je způsoben zvýšeným množstvím přijímaného (zejména) směsného komunálního odpadu na skládce v Ďáblicích provozovatele FCC Česká republika s. r. o.

Zdroj: 2010 – CENIA (ISOH), 2011–2019 – OCP MHMP

Obr. B4.1.3: Způsoby využití odpadů na území hl. m. Prahy; 2019

Zdroj: OCP MHMP

Tab. B4.1.3: Způsoby využití odpadů na území hl. m. Prahy podle kategorií v roce 2019 [t]

Způsoby využívání odpadů	Kategorie odpadu		
	Nebezpečný	Ostatní	Celkem
R1 Využití odpadu obdobným způsobem jako paliva	5,3	305 551,8	305 557,2
R2 Získání/regenerace rozpouštědel	0,0	0,0	0,0
R3 Získání /regenerace organických látek	2,3	34 167,2	34 169,5
R4 Recyklace/znovuzískání kovů	0,0	100,0	100,0
R5 Recyklace/znovuzískání ostatních anorganických materiálů	0,0	801 513,4	801 513,4
R6 Regenerace kyselin a zásad	0,0	0,0	0,0
R7 Obnova látek používaných ke snižování znečištění	0,0	0,0	0,0
R8 Získání složek katalyzátorů	0,0	0,0	0,0
R9 Rafinace použitých olejů, opětovné použití olejů	0,0	3 455,6	3 455,6
R10 Aplikace do půdy ¹⁾	0,0	0,0	0,0
R11 Využití odpadů, které vznikly aplikací z postupů uvedených pod R1až R10	0,0	0,0	0,0
N1 Využití odpadů na terénní úpravy	0,0	133 678,9	133 678,9
N2 Předání kalů ČOV k použití na zemědělské půdě	0,0	19 591,1	19 591,1
N8 Předání (dílů, odpadů) pro opětovné použití	0,0	0,1	0,1
N10 Prodej odpadu jako suroviny (druhotné suroviny)	70,1	36 069,9	36 140,0
N11 Využití odpadu na rekultivace skládek	0,0	0,0	0,0
N12 Ukládání odpadů jako technologický materiál na zajištění skládky	0,0	721,7	721,7
N13 Kompostování ²⁾	0,0	2 596,6	2 596,6
N15 Protektorování pneumatik	0,0	0,0	0,0
Celkem	77,8	1 337 446,5	1 337 524,2

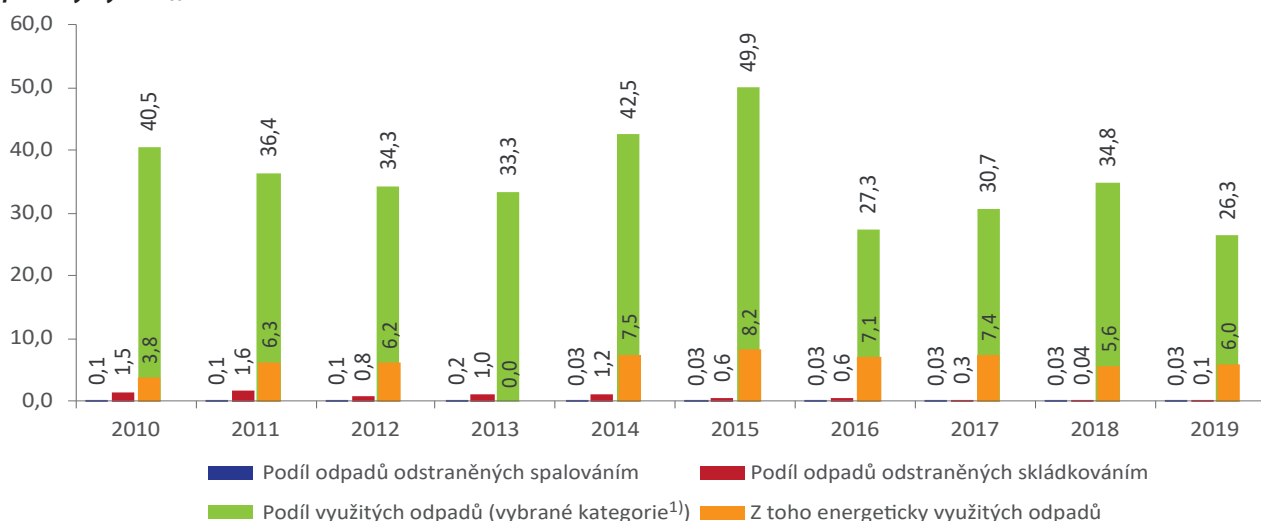
¹⁾ Provozovatel zařízení dle § 14 odst. 2 Naděje Kříže, s. r. o. v roce 2019 žádné kaly oproti předchozímu roku do zemědělské půdy neaplikoval.

²⁾ Meziroční zvýšení bylo zapříčiněno nárůstem provozu kompostárny ve Slivenci provozovatele Lesy hl. m. Prahy a zahájením provozu kompostárny provozovatele VIN Agro s. r. o.

Pozn.: Data jsou počítána dle platné metodiky pro daný rok – matematického vyjádření výpočtu „soustavy indikátorů odpadového hospodářství“. Mimo způsoby (kódy) nakládání s odpady započítávanými do celorepublikového vyhodnocení byly odpady na území hl. m. Prahy využity ještě v kódech nakládání N7 Vývoz odpadu do členského státu EU (154 268,0 t, z toho 501,4 t nebezpečného) a N17 Vývoz odpadu do státu, který není členským státem EU (2 341,2 t).

Zdroj: OCP MHMP

Obr. B4.1.4: Podíl odpadu [v %] z celkové produkce využitého a odstraněného na území hl. m. Prahy (vybrané způsoby využití); 2010–2019

¹⁾ V souladu s metodikou MŽP jsou při výpočtu podílu využitých odpadů zahrnuty všechny způsoby využití uvedené v tab. B4.1.3 vyjma R13, N9, N16, N17, N30 a N40.

Zdroj: OCP MHMP

B4.2 KOMPLEXNÍ NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍMI ODPADY

B4.2.1 SYSTÉM SBĚRU KOMUNÁLNÍHO ODPADU (KO) V PRAZE

V roce 2019 probíhala 21. rokem realizace Projektu hospodaření s odpady na území hl. m. Prahy zahájeného v roce 1998. Principem tohoto projektu schváleného usnesením rady ZHMP č. 47 ze dne 16. 1. 1996 je celoplošné komplexní třídění komunálního odpadu. Projekt hospodaření s odpady byl v roce 2019 realizován v souladu s aktualizovaným Plánem odpadového hospodářství hl. m. Prahy (POH). S účinností od 1. 8. 2016 byla uzavřena smlouva s Konsorciem „Pražské odpady 2016–2025“ na zajištění komplexního systému nakládání s komunálním odpadem na území hl. m. Prahy v období 2016–2025. Smlouva byla uzavřena na období 10 let, tj. do července 2026.

Odpad byl v roce 2019 tříděn na následující složky komunálního odpadu:

- papír a lepenka
- sklo směsné
- sklo čiré
- plasty směsné
- nápojové kartony
- nebezpečný odpad
- kovy železné a neželezné
- stavební suť
- objemný odpad
- dřevěný odpad
- bioodpad rostlinného původu
- pneumatiky
- obnošený textil, oděvy a obuv
- použitý potravinářský olej a tuk
- výrobky zpětného odběru
- směsný odpad

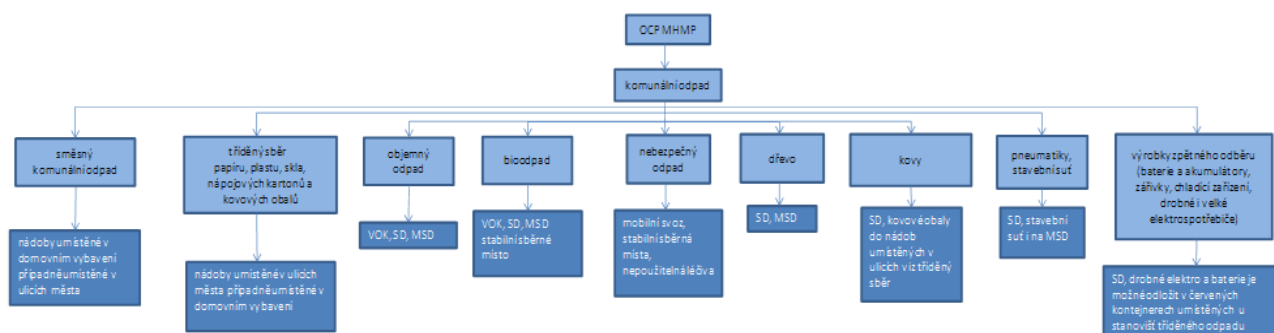
V rámci systému sběru komunálního odpadu na území hl. m. Prahy je ve spolupráci s hl. m. Prahou a kolektivními systémy Elektrowin, Asekol, Ekolamp a ECOBAT zajišťován i zpětný odběr elektrozařízení a výrobků definovaných v § 38 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech v platném znění.

Jednotlivé složky KO měli občané možnost odkládat donáškovým nebo odvozným systémem následujícími způsoby:

- **papír a lepenku, sklo, plasty, nápojové kartony a kovové obaly** – do sběrných nádob, určených na tyto využitelné složky KO, přímo na ulicích nebo v domech (na území Pražské památkové rezervace) a ve sběrných dvorech města;
- **nebezpečný odpad** – při mobilním sběru, ve stabilních sběrných včetně sběrných dvorů města a v lékárnách (nepoužité či prošlé léky), sběr použitých injekčních stříkaček probíhá ve spolupráci s Městskou policií;
- **kovy železné a neželezné** – ve sběrných dvorech města;
- **stavební suť** – ve sběrných dvorech města a mobilních sběrných dvorech;
- **objemný odpad** – do velkoobjemových kontejnerů umístovaných na ulicích v pravidelných intervalech, ve sběrných dvorech města a mobilních sběrných dvorech;
- **dřevěný odpad** – ve sběrných dvorech města a mobilních sběrných dvorech;
- **bioodpad rostlinného původu** – do velkoobjemových kontejnerů určených pro sběr bio odpadu umístovaných na ulicích v pravidelných intervalech, tento odpad lze odložit i ve sběrných dvorech města a v mobilních sběrných dvorech, dále také na stabilní sběrné místo v Praze 10 – Malešicích a v Kompostárně hl. m. Prahy ve Slivenci;
- **pneumatiky** – ve sběrných dvorech města;
- **obnošený textil, oděvy a obuv** – ve sběrných dvorech města;
- **použitý potravinářský olej a tuk** – ve sběrných dvorech města a v rámci mobilního sběru nebezpečného odpadu;
- **zbytek po vytrídění jednotlivých složek (směsný komunální odpad)** – do sběrných nádob umístěných v domovním vybavení každé nemovitosti, případně na pozemní komunikaci nebo na jiném schváleném místě;
- **zpětný odběr elektrozařízení pocházejících z domácností** – ve sběrných dvorech města a drobná elektrozařízení (včetně baterií) v červených kontejnerech umístěných na ulicích;
- **doplňkový sběr** – v rámci doplňkového sběru mohou děti odkládat papír a lepenku ve školách zapojených do soutěže ve sběru starého papíru a dalších komodit (plast, hliník aj.) pořádané společností Pražské služby, a. s. pod patronátem Magistrátu hl. m. Prahy či společnostmi FCC Česká republika, s. r. o., LeoCzech s. r. o. a Českými sběrnými surovinami.

V roce 2019 dosáhlo celkové evidované množství komunálního odpadu 440,9 tisíc tun (dle ročního hlášení).

Obr. B4.2.1: Druhy odebíraných odpadů v rámci komplexního systému nakládání s komunálním odpadem na území hl. m. Prahy

Zdroj: OCP MHMP

Tab. B4.2.1: Produkce a nakládání s komunálním odpadem; 2013–2019 [tis. t]

Rok	Komunální odpad ¹⁾	Odstranění			Využití		
		Skládkování	Vypouštění do vodních těles	Termické	Energetické	Materiálové	Celkem
2013 ²⁾	400,9	77,5	–	1,8	226,6	95,0	321,6
2014	405,8	65,7	–	0,5	241,9	97,8	339,7
2015	408,2	55,7	–	0,1	251,7	100,0	351,7
2016 ³⁾	423,5	50,8	13,2	0,6	245,9	113,0	358,9
2017 ³⁾	430,3	54,8	16,9	0,6	241,3	116,7	358,0
2018 ³⁾	432,8	62,7	7,7	0,7	245,3	116,4	361,7
2019 ³⁾	440,9	63,8	7,5	0,7	249,1	119,6	368,6

¹⁾ Od roku 2013 je upravena metodika pro vyhodnocení produkce a nakládání s KO. Vyhodnocení je od roku 2013 postaveno na hodnotách uvedených v ročním hlášení o produkci odpadů hl. m. Prahy a dle jednotlivých kódů nakládání uváděných v ročních hlášení oprávněných osob. Celkové množství je i včetně uličních smetků.

²⁾ V roce 2013 je zahrnut i tzv. povodňový odpad, který byl skládkován.

³⁾ Od roku 2016 jsou na doporučení ČIŽP v celkovém množství započítány i produkce odpadů z činnosti fyzických osob na území MČ, přičemž tyto odpady generovaly služby, které pro své občany poskytovaly MČ ze svých vlastních rozpočtů nad rámec služeb poskytovaných Magistrátem hl. m. Prahy. Dále jsou v celkovém množství započítány i tzv. uliční smetky z úklidu komunikací, které v roce 2019 činily cca 11 985 t.

Zdroj: OCP MHMP

Pro informaci a možnost porovnání zde uvádíme také údaje za 2005–2012 stanovené podle dřívější metodiky.

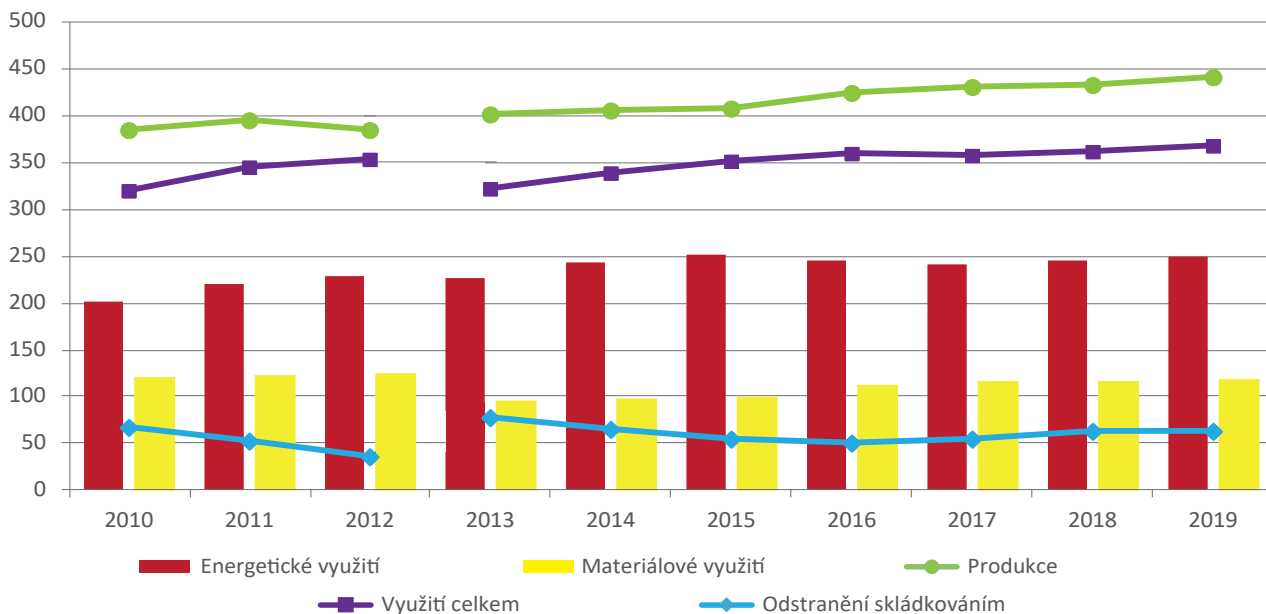
Tab. B4.2.2: Produkce a nakládání s komunálním odpadem; 2005–2012 [tis. t]

Rok	Komunální odpad ¹⁾	Odstranění		Využití		
		Skládkování	Celkem	Termické-energetické	Materiálové	
					Vytříděno	Fe – ze škváry
2005	319,1	54,0	265,1	201,2	63,9	3,4
2006	326,4	53,7	272,7	200,5	72,2	3,3
2007	340,5	62,9	277,6	197,3	80,3	3,1
2008	360,2	72,3	287,9	190,8	97,1	3,1
2009	382,7	78,6	304,1	191,2	112,9	3,1
2010	385,3	68,3	317,0	200,4	116,6	3,2
2011	395,9	53,4	342,5	220,6	121,9	2,0
2012	385,1	35,7	349,4	228,5	120,9	3,2

¹⁾ V množství komunálního odpadu je zahrnuto pouze množství odpadu, jehož sběr a využívání/odstraňování hradí MZO MHMP. Celkové vykazované množství KO je proto vyšší, např. o uliční smetky či autovraky.

Zdroj: OCP MHMP

Obr. B4.2.2: Vývoj produkce a nakládání s komunálním odpadem; 2010–2019 [tis. t]

Zdroj: OCP MHMP

Tab. B4.2.3: Účinnost třídění sběru komunálního odpadu; 1997, 2000, 2005, 2010, 2012–2019 [tis. t]

Rok	1997 ¹⁾	2000	2005	2010	2012	2013 ²⁾	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Účinnost třídění	Pouze materiálové využití [% hmotnosti]											
	0,5	11,0	21,1	31,1	32,2	23,7	24,1	24,6	26,7	27,1	26,9	27,1
Podíl využívaného odpadu	Materiálové a energetické využití [% hmotnosti]											
	0,5	57,0	83,0	83,0	91,0	80,0	84,0	86,0	85,0	83,0	84,0	84,0

¹⁾ Před zavedením Projektu hospodaření s odpady na území hl. m. Prahy.

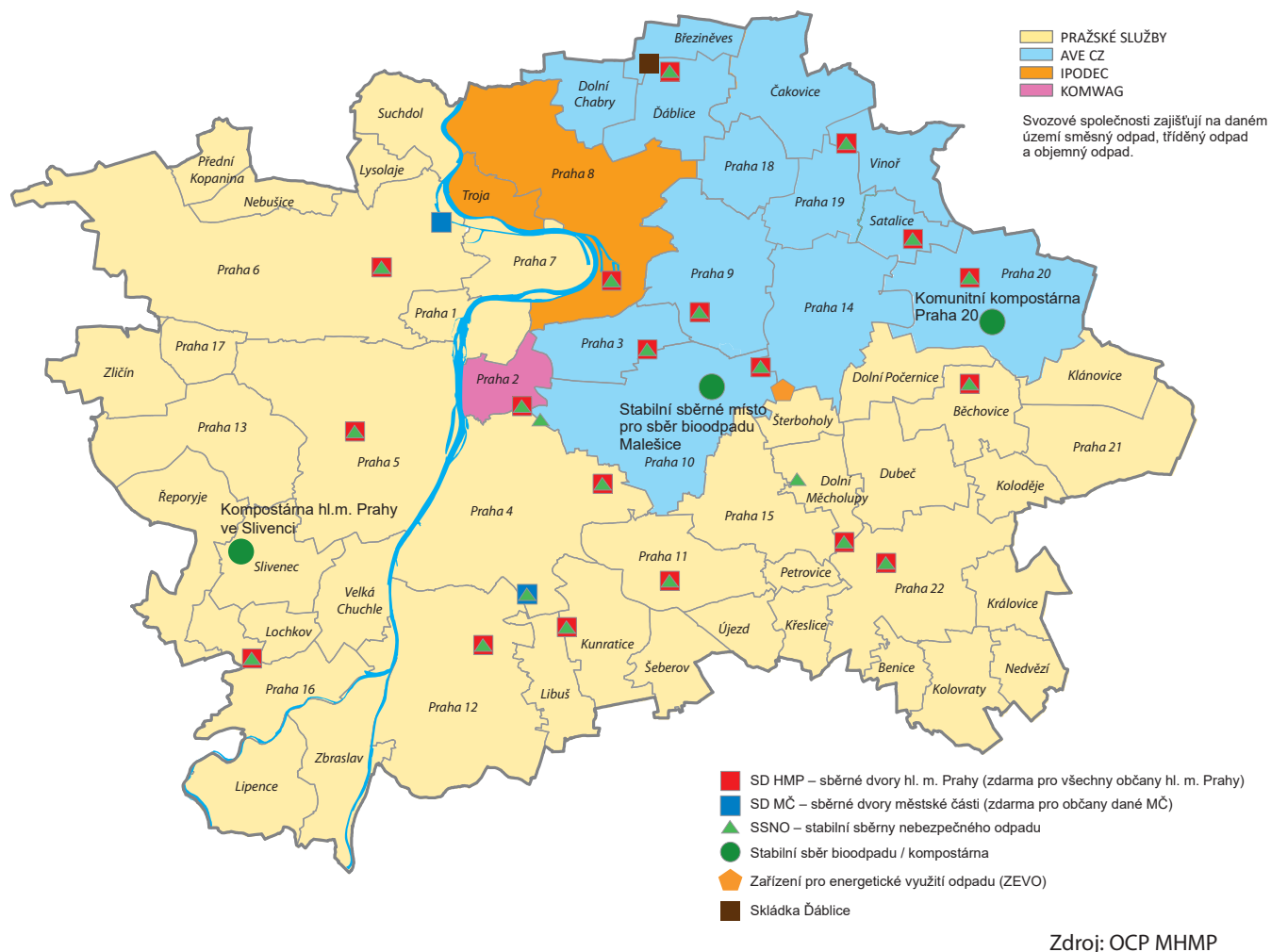
²⁾ V roce 2013 došlo ke změně metodiky, viz tab. B4.2.2.

Zdroj: OCP MHMP

Energetickým využitím se rozumí použití odpadů způsobem obdobným jako palivo, za účelem získání jejich energetického obsahu nebo jiným způsobem k výrobě energie. Při tomto způsobu využití musí být dále splněna podmínka, že použitý odpad nepotřebuje po vlastním zapálení ke spalování jiné podpůrné palivo a vznikající teplo musí být využito pro potřebu vlastní nebo dalších osob. Tyto podmínky jsou v případě spalování směsného odpadu v ZEVO Malešice splněny.

Od roku 2002 jsou škvára a popílek z procesu energetického využívání KO ukládány na skládku. Škvára je v současné době ukládána na skládku v Benátkách nad Jizerou, popílek je po jeho solidifikaci ukládán na další skládky na území ČR. Energetické využívání směsného odpadu bylo v prvních letech provozu poplatné ročnímu období. Pražská teplárenská, a. s. cenově upřednostňovala dodávku páry v topné sezóně. V roce 2011 byla uvedena do provozu kogenerační jednotka a energetické využití odpadu přestalo být závislé výhradně na odběru topné páry.

Obr. B4.2.3: Organizace zajištění svozu smíšeného a tříděného odpadu prostřednictvím oprávněných firem, sběrné dvory, stabilní sběry nebezpečného odpadu a další zařízení; 2019

B4.2.2 CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTÍ REALIZOVANÝCH V RÁMCI SYSTÉMU SBĚRU KOMUNÁLNÍHO ODPADU

a) Tříděný sběr papíru a lepenky, skla, plastů, nápojových kartonů a kovových obalů na stani- vištích tříděného odpadu v ulicích města, případně v domovním vybavení

Tříděný sběr je na území hl. m. Prahy zajišťován donáškovým, odvozným a kombinovaným systémem. Občané především využívají donáškový způsob, kde je separovaný odpad odkládán do sběrných nádob (kontejnerů) s horním nebo spodním výsypem o objemu 1 100 až 4 000 litrů, v případě nápojových kartonů a kovů i nádoby s objemem 240 litrů. Počet nádob na separovaný sběr je v současné době stabilní. Na konci roku 2019 dosáhl počet sběrných míst v donáškovém systému 3 430, z toho 130 stanišť podzemních kontejnerů. Sběrné nádoby jsou v donáškovém systému rozmístěny tak, že jedno sběrné místo slouží v průměru 375 obyvatelům. Zvýšená potřeba objemu je řešena zvýšením četností svozů.

Odvozný způsob je zajišťován v kombinaci s donáškovým způsobem na území Pražské památkové rezervace. V tomto systému jsou plastové sběrné nádoby o objemu 120 a 240 litrů umístěny přímo v bytových objektech. Jejich zřízení je však podmíněno souhlasem vlastníka nemovitosti. Ke konci roku 2019 byly sběrné nádoby osazeny v 1 877 objektech. Tento druh sběru se postupně rozšiřuje i mimo Pražskou památkovou rezervaci, především v hustě osídlených městských částech. V roce 2017–2018 ve spolupráci s ÚMČ Praha 7 a Praha 8 proběhly v těchto městských částech pilotní projekty na podporu zřizování domovních separací a sledování jejich vlivu na čistotu veřejných stanišť. Oba projekty byla vyhodnoceny velice pozitivně a z tohoto důvodu je vznik domovních stanišť podporován i na dalších městských částech, zejména na těch s převládajícím typem činžovní zástavby jako je vymezené území MČ Praha 3, Praha 5 nebo Praha 6.

V roce 2019 byl na území MČ Praha – Štěrboholy zahájen pilotní projekt na ověření možnosti více komoditního sběru a sběr papíru v domovním vybavení, ve kterém se testují možnosti sběru více komodit (plastu, nápojových kartonů a kovových obalů) do jedné nádoby a porovnání čistoty a kvality tohoto sběru oproti sběru z veřejně dostupných (umístěných) stanovišť. V případě vybudování nové optické třídící linky, na které bude možné velice efektivně vytrídit materiál vzniklý tímto způsobem sběru dle požadavků jednotlivých odběratelů, by po případném zavedení více komoditního sběru v některých úrovních obecního systému, došlo k nižší produkci emisí, k menšímu dopravnímu zatížení způsobenému při svozu tříděného odpadu a k výraznému ponížení nákladů vynaložených městem na zajištění sběru a svozu tříděného odpadu.

V roce 2004 byl zahájen pilotní projekt sběru nápojových kartonů. V roce 2006, kdy projekt přešel do běžného režimu svozu separovaného odpadu, bylo dosaženo osazení cca 1 660 sběrných míst tříděného odpadu (přibližně polovina všech sběrných míst tříděného odpadu) speciálně upravenou sběrnou nádobou o objemu 240 nebo 1 100 litrů. V roce 2019 již bylo osazeno 2 975 sběrných míst.

V prosinci 2004 byl zahájen pilotní projekt odděleného sběru čirého skla. V roce 2019 již bylo ke stanovištím tříděného odpadu rozmístěno celkem 1 826 sběrných nádob na čiré sklo. Umístění sběrných míst navrhuje městské části. Jejich požadavky jsou poté zaslány na Magistrát hl. m. Prahy, kde jsou posouzeny z hlediska koncepčního, provozního a ekonomického a následně jsou zpravidla schváleny. Počet sběrných míst zohledňuje počet obyvatel, typ a hustotu zástavby.

V roce 2013 probíhal na předem vytipovaných MČ pilotní projekt na sběr a svoz nápojových plechovek prostřednictvím samostatně přistavených nádob ke stanovištím tříděného odpadu. Od července 2014 došlo k rozšíření tohoto sběru o všechny kovové obaly. K 31. 12. 2014 byl pilotní projekt ukončen. Od 1. 8. 2016 byl na základě pozitivních výsledků a ohlasu zahájen celoplošný sběr kovových obalů. Ke konci roku 2019 byly nádoby na kovové obaly rozmístěny na 1 357 stanovištích tříděného odpadu.

Dále jsou sběrné nádoby na tříděný odpad umístěny na všech sběrných dvorech hl. m. Prahy.

Pozn.: Pod patronátem Magistrátu hl. m. Prahy proběhla, v roce 2019 již 25. rokem, soutěž základních škol ve sběru starého papíru. Tímto způsobem se získává další část vytríděného papíru. Výhodou tohoto sběru je skutečnost, že hl. m. Praha zde nemusí hradit žádné náklady. Vyhodnocené školy (podle maximálního množství i podle průměru na žáka) získávají při vyhodnocení ceny od provozovatele sběru. Kromě Českých sběrných surovin organizovaly v roce 2019 sběr papíru na školách i FCC Česká republika, s. r. o., LeoCzech, s. r. o. a Pražské služby, a. s. Celkové množství papíru sebraného na školách v roce 2019 činilo 880,84 t. Mimoto se na základních školách sbírá i plast (2,02 t) a hliník (0,72 t). Kromě veřejných stanovišť tříděného odpadu umístěných v ulicích města a v domovním vybavení, hl. m. Praha jako původce odpadu hlásí tříděný odpad vysbíraný v rámci služeb organizovaných ÚMČ, dále na SD hl. m. Prahy, na pražské náplavce, v budovách HMP a v aquacentru Šutka. V roce 2019 toto množství dohromady činilo 919,75 t.

Obr. B4.2.4: Kontejner na kovové obaly

Obr. B4.2.5: Kontejner na zpětný odběr baterií a drobného elektrozařízení

Zdroj: OCP MHMP

Tab. B4.2.4: Výsledky tříděného sběru, papíru, skla, plastů, nápojových kartonů a kovových obalů bez započtení sběrných dvorů; 2010–2019 [t]

Rok	Papír	Sklo směsné	Sklo čiré	Plasty	Nápojové kartony	Kovové obaly	Celkem
2010	26 162	12 090	2 509	10 956	835	–	52 552
2011	22 636	11 955	3 235	11 594	828	–	50 248
2012	22 360	12 367	3 490	11 904	814	–	50 935
2013	22 299	12 451	3 490	12 042	870	–	51 977
2014	21 207	11 771	3 464	11 950	897	–	49 289
2015	20 633	11 851	3 572	12 546	895	–	49 497
2016	21 426	13 282	3 402	12 827	937	21	51 895
2017	22 488	13 181	3 436	13 897	981	144	54 127
2018	23 602	13 931	3 465	14 689	1 000	262	56 949
2019	24 703	15 033	3 397	15 677	1 081	421	60 312

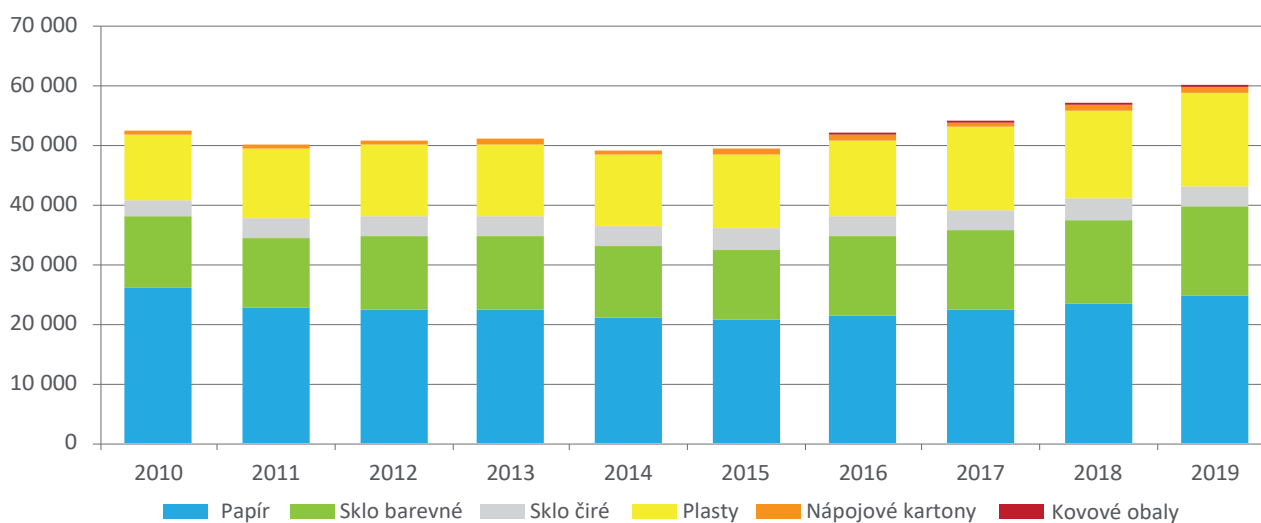
Zdroj: OCP MHMP

Tab. B4.2.5: Výsledky tříděného sběru papíru, skla, plastů a nápojových kartonů na sběrných dvorech hl. m. Prahy; 2010–2019 [t]

Rok	Papír	Sklo směsné	Plasty	Nápojové kartony	Oleje a tuky	Celkem
2010	243	12	–	103	–	358
2011	253	2	–	5	–	260
2012	262	18	36	3	–	319
2013	571	319	59	0,4	–	949
2014	408	299	65	1	–	773
2015	405	197	120	1	–	723
2016	467	184	131	2	0,2	784
2017	452	189	112	1	5	759
2018	465	197	122	3	8	795
2019	522	207	122	1,5	9	862

Zdroj: OCP MHMP

Obr. B4.2.6: Množství tříděného sběru v ulicích a v domovním vybavení; 2010–2019 [t]

Zdroj: OCP MHMP

b) Tříděný sběr nebezpečných odpadů

Sběr nebezpečných složek komunálního odpadu (dále jen „NO“) – rozpouštědla, kyseliny, zásady, fotochemikálie, pesticidy, zářivky a jiný odpad obsahující rtuť, olej a tuk (vyjma jedlého), barvy, tiskařské barvy, lepidla, pryskyřice, detergenty a odmašťovací přípravky, nepoužitelná cytostatika a léky, baterie a akumulátory – probíhal v roce 2019 na území hl. m. Prahy v několika úrovních:

- mobilní sběr – celkem 302 tras s cca 8 zastávkami;
- stabilní sběr – celkem 22 stabilních shromažďovacích míst NO;
- sběr nepoužitých léčiv – celkem v systému zapojeno 320 lékáren.

Mobilní sběr byl provozován v období od února do konce listopadu. Sběr NO probíhal převážně od 15:00 do 19:00 hodin, na žádost městských částí je v některých lokalitách prováděn také od 8:00 do 12:00 hodin. Občané mohou tímto způsobem odevzdat všechny druhy NO. V jednotlivých městských částech je sběr prováděn minimálně 3x ročně podle pevně stanoveného harmonogramu. Počet sběrových tras a zastávek odpovídá počtu obyvatel příslušné městské části. Na určených zastávkách ve stanoveném čase osádka vozidla přebírá od občanů NO.

Stabilní sběr byl v roce 2019 zajištěn na 22 stabilních shromažďovacích místech s celoročním provozem, kde mohou občané odevzdávat NO. Z toho 19 stabilních sběrů bylo zřízeno v rámci sběrných dvorů, jejichž provoz hradí hl. m. Praha.

Sběr nepoužitelných léčiv probíhá rovněž v 320 lékárnách, které jsou zapojeny do systému organizovaného městem. Obyvatelé mohou odevzdat nepoužitelná léčiva ve všech lékárnách na území hl. m. Prahy, tedy i těch, které městský systém nevyužívají.

V roce 2017 zahájilo hl. m. Praha ve spolupráci s Městskou policií prostřednictvím svozové společnosti systém nakládání s infekčním odpadem a ostrými předměty po narkomanech, a z městských útulků pro opuštěná zvířata.

Tab. B4.2.6: Množství vysbíraných nebezpečných odpadů; 1998, 2000, 2005, 2010, 2012–2019 [t]

Způsob sběru	1998	2000	2005	2010	2012 ²⁾	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Stabilní sběr	–	85	271	311	366	367	413	424	512	532	515	549
Mobilní sběr	117	93	46	101	64	39	27	29	34	30	32	20
Celkem stabilní a mobilní sběr	117	178	317	412	430	406	440	453	546	562	547	569
Sběr chladicích zařízení	–	57	409	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾
Sběr TV a PC monitorů	–	–	100	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾	ZpO ¹⁾
Sběr léčiv a rtuťových teploměrů	–	32	48	57	56	69	79	87	95	107	173	149
Sběr injekčních stříkaček	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,3	0,4	0,5
Celkem	117	267	874	469	486	474	519	540	641	669	720	719

¹⁾ ZpO – Sběr a evidence v rámci zpětného odběru.

²⁾ V roce 2012 probíhal pouze v únoru, březnu, říjnu a listopadu.

Obr. B4.2.7: Kontejner s nebezpečným odpadem

Zdroj: OCP MHMP

Zdroj: OCP MHMP

c) Sběrné dvory

Součástí systému nakládání s odpady v hl. m. Praze je třídění komunálního odpadu. Kromě celoplošného třídění skla, papíru, plastů, nápojových kartonů a kovových obalů je zřizována síť sběrných dvorů hl. m. Prahy, které umožňují odkládat vybrané druhy odpadů ve větším množství a v širokém výběru komodit. Jedná se o objemný odpad, stavební odpad, odpad ze zeleně, dřevo, kovy, pneumatiky, papír, sklo, plasty, nápojové kartony a nebezpečné složky komunálního odpadu. V rámci sběrných dvorů hl. m. Prahy jsou dále zřízena místa zpětného odběru vyřazených elektrických a elektronických zařízení z domácností.

V roce 2015 byla služba rozšířena o možnosti odevzdat obnošený textil, obuv a oděvy (na základě smlouvy s Diakoníí Broumov) a od roku 2016 i použitý potravinářský olej a tuk na základě smlouvy se společností Viking group, s. r. o.

V rámci spolupráce s diakoníí Broumov bylo na sběrných dvorech města v roce 2019 vysbíráno celkem 42,4 tun starého textilu, který je sbírán mimo režim odpadů. Veškerý textil se z 98 % smysluplně využije k materiální pomoci. Z materiálu nevhodného pro humanitární účely se vytváří čistící plachetky k průmyslovému zpracování a 5 % se dává jako alternativní palivo do cementáren.

Sběr použitých potravinářských olejů a tuků začal v listopadu roku 2016. Nová služba získává na popularitě, což dokazuje evidence přijatého množství. V roce 2019 bylo odevzdáno celkem 11,95 t olejů a tuků, které jinak převážně končí v kanalizaci.

Fyzické osoby s trvalým pobytem na území Prahy mají službu odkládání odpadu zdarma (výjimku tvoří pneumatiky a stavební odpad nad 1 m³), právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání mají službu poskytovanou za úhradu. Provozní doba sběrných dvorů je v pondělí až pátek od 8:30 do 18:00 hodin (v zimním období do 17:00 hodin) a v sobotu od 8:30 do 15:00 hodin.

K 31. 12. 2019 provozovalo hl. m. Praha 19 sběrných dvorů.

- MČ Praha 2, Perucká 2542/10
- MČ Praha 3, Malešická 74
- MČ Praha 4, Zakrytá ul.
- MČ Praha 4, Dobronická 892
- MČ Praha 5, Puchmajerova ul.
- MČ Praha 6, Proboštská 1
- MČ Praha 8, Voctářova ul.
- MČ Praha 8, Ďáblická 791/89
- MČ Praha 9, Pod Šancemi 444/1
- MČ Praha 10, Teplárenská 602/9
- MČ Praha 11, Bartůňkova 711
- MČ Praha 12, ul. Generála Šišky
- MČ Praha 15, Za zastávkou 3
- MČ Praha 16, V Sudech 1488/2
- MČ Praha 19, Jilemnická ul.
- MČ Praha 19, K Cihelně 420
- MČ Praha 20, Chvalkovická 3
- MČ Praha 21, Podnikatelská ul.
- MČ Praha 22, Bečovská 939

Provoz sběrných dvorů v systému města je zajišťován přímo smluvně s provozující firmou nebo prostřednictvím městské části, které hlavní město poskytuje na provoz roční účelovou neinvestiční dotaci.

Sběrné dvory v roce 2019 provozovaly na území hl. m. Prahy také úřady MČ Praha 4 a Praha 6. Umístění sběrných dvorů městských částí, podmínky provozu, výběr druhů odpadů, provozní doba i finanční krytí je plně v kompetenci jednotlivých úřadů městských částí.

Tab. B4.2.7: Hmotnostní zastoupení druhů odpadů na sběrných dvorech; 2019 [t]

Druh odpadu	Hmotnost [t]	Druh odpadu	Hmotnost [t]
Objemný odpad	33 538	Papír ¹⁾	522
Pneumatiky	254	Nebezpečný odpad	549
Dřevo	13 565	Stavební odpad	27 234
Sklo ¹⁾	207	Plasty ¹⁾	122
Odpad ze zeleně	7 466	Nápojové kartony ¹⁾	2
Kovový odpad	2 020	Oleje a tuky	9

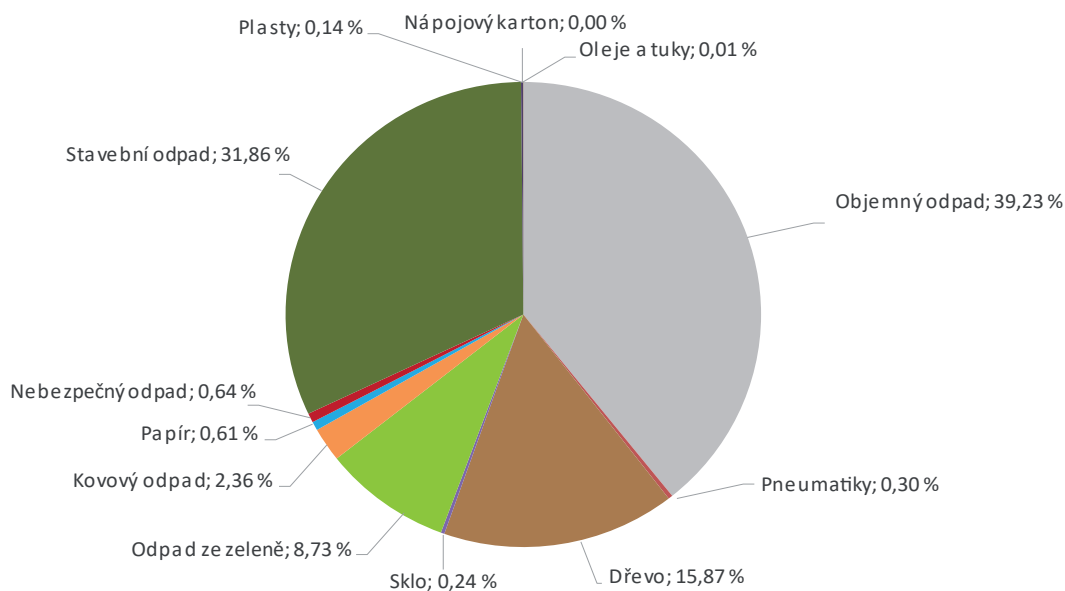
¹⁾ Odpad předávaný k využití mimo systém.

Zdroj: OCP MHMP

Tab. B4.2.8: Množství odevzdaných odpadů a návštěvnost sběrných dvorů hl. m. Prahy; 2010–2019

Rok	Návštěvnost [osob]	Množství odpadu celkem [t]	Počet sběrných dvorů
2010	307 358	62 200	13
2011	348 938	69 335	14
2012	294 079	68 402	17
2013	297 935	60 937	16
2014	335 959	69 021	17
2015	350 556	70 230	20
2016	375 218	77 024	20
2017	388 602	76 561	20
2018	391 079	79 236	19
2019	424 411	85 488	19

Zdroj: OCP MHMP

Obr. B4.2.8: Hmotnostní zastoupení jednotlivých druhů odpadů na sběrných dvorech hl. m. Prahy; 2019

Zdroj: OCP MHMP

Obr. B4.2.9: Sběrný dvůr hl. m. Prahy Zakrytý v MČ Praha 4

Zdroj: OCP MHMP

d) Mobilní sběrné dvory

Od 1. 7. 2012 byl znovu zahájen provoz mobilních sběrných dvorů. Tato služba je určena převážně pro MČ, které na svém území či v jeho blízkosti nemají zřízen stabilní sběrný dvůr. Mobilní sběrné dvory (dále jen „MSD“) jsou realizovány na vhodných větších plochách (např. parkoviště), kde je možné umístit více VOK pro různé (určené) druhy odpadů. MSD se realizují po dobu 6 hodin (ve všední dny v odpoledních hodinách, o víkendech v dopoledních i odpoledních hodinách) na místech zvolených ÚMČ ve spolupráci se svozovou společností a schválených Magistrátem hl. m. Prahy. V rámci MSD jsou přistavovány VOK určené pro tyto druhy odpadů: objemný odpad, dřevěný odpad, bioodpad a od roku 2015 místo kovů nově stavební odpady v omezeném množství (zdarma do 1 m³).

Tab. B4.2.9: Množství odevzdaných odpadů v MSD; 2012–2019 [t]

	Objemný odpad	Dřevo	Bioodpad	Kovy	Stavební suť	Celkem
2012 (provozován 52x)	25,95	14,53	29,15	1,47	–	71,10
2013 (provozován 91x)	836,67	288,05	15,59	17,65	–	1 157,96
2014 (provozován 89x)	60,28	28,05	56,22	3,33	–	147,88
2015 (provozován 95x)	59,41	33,07	85,54	3,89	44,18	226,09
2016 (provozován 95x)	55,17	29,39	57,38	–	78,05	219,99
2017 (provozován 66x)	45,82	29,20	34,86	–	53,34	163,22
2018 (provozován 63x)	52,09	33,06	43,35	–	63,51	192,01
2019 (provozován 82x)	72,22	29,08	42,00	–	92,65	235,95

Zdroj: OCP MHMP

Obr. B4.2.10: Mobilní sběrný dvůr, MČ Praha – Kolovraty, ul. Do Lipan

Zdroj: OCP MHMP

e) Objemný odpad

Objemný odpad od občanů je možné odložit do velkoobjemových kontejnerů (dále jen „VOK“) o minimálním objemu 10 m³. Hl. m. Praha hradilo v roce 2019 přistavení 5 274 ks VOK. VOK jsou přidělovány městským částem s ohledem na počet obyvatel, dostupnost sběrných dvorů hl. m. Prahy a finanční možnosti města. Minimální počet přidělených VOK na jednu MČ v roce 2019 bylo 10 ks, které mají sloužit jako prevence vzniku černých skládek. Některé městské části na své náklady přistavují dle svého uvážení další VOK. Městské části samy rozhodují o místech a termínech přistavení VOK dle vlastní potřeby na předem ohlášená místa. Místa přistavení jsou mimo jiné uváděna na internetových stránkách městských částí nově i na mapových podkladech v aplikaci KSNKO. Objemný odpad mohou občané dále odevzdat ve sběrných dvorech provozovaných hl. m. Prahou a také v mobilních sběrných dvorech v ulicích. Od 23. 7. 2015 byla většina objemného odpadu z VOK a MSD využívána materiálově. Tento stav se změnil 1. 7. 2018 s platností nové smlouvy se společnostmi Pražské služby, a. s. a AVE Pražské komunální služby, a. s. Svezžený objemný odpad je opět skládková s odůvodněním, že je tento způsob odstranění objemného odpadu praktikován s ohledem na vysoké náklady v případě materiálového využívání. MHMP se nicméně bude jako původce tohoto odpadu snažit změnit tento způsob odstranění zpět na materiálové využití.

Hl. m. Praha mimo uvedené způsoby nakládání s objemným odpadem, ještě zajišťuje tzv. douklid okolo sběrných nádob na sběr separovaných složek odpadu. Z tohoto úklidu bylo v roce 2019 nashromážděno a svezeno dalších 7 130 t objemného odpadu. Mimo to není v tab. B4.2.10 uveden objemný odpad sbíraný v rámci ÚMČ, který v roce 2019 činil 2 693,5 t. Dále je ze strany města hlášen objemný odpad z budovy HMMP (6,22 t) a z Pražské tržnice (23,96 t).

Obr. B4.2.11: Kontejner na velkoobjemový odpad (VOK), MČ Praha 6, ulice Kolejní a Zelená

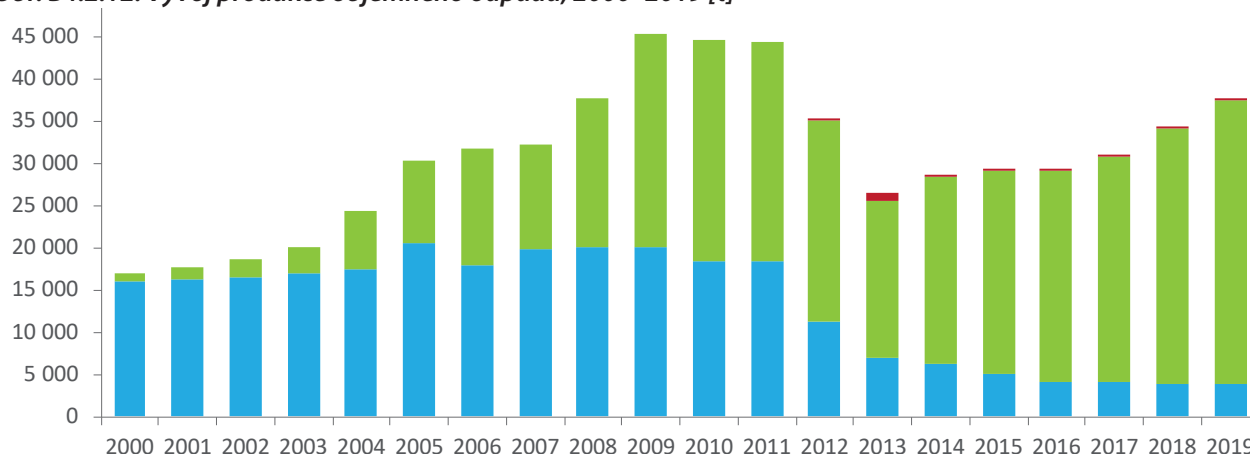
Zdroj: OCP MHMP

Tab. B4.2.10: Produkce objemného odpadu; 2000, 2005, 2010–2019 [t]

Rok	VOK v ulicích	Sběrné dvory města	MSD	Celkem
2000	16 150	916	–	17 066
2005	20 527	9 923	–	30 450
2010	18 500	26 042	–	44 542
2011	18 355	26 125	–	44 480
2012	11 273	23 753	26	35 052
2013	6 899	18 741	837	26 477
2014	6 387	22 023	60	28 470
2015	5 122	24 039	59	29 220
2016	4 258	25 019	55	29 332
2017	4 238	26 562	46	30 846
2018	3 979	30 174	52	34 205
2019	3 975	33 538	72	37 585

Zdroj: OCP MHMP

Obr. B4.2.12: Vývoj produkce objemného odpadu; 2000–2019 [t]

Zdroj: OCP MHMP

f) Bioodpad rostlinného původu

Stabilní sběrné místo pro sběr bioodpadu v Praze 10 – Malešicích

Zařízení v Dřevčické ulici, č. p. 803/25 v Praze 10 – Malešicích je v provozu od října 2004. Bylo vybudováno na náklady hl. m. Prahy a je určeno pro odkládání odpadu z údržby zeleně, a to jak občanů, tak i od firem provádějící tuto činnost. Zařízení bylo zkolaudováno jako stavba dočasná a tento status dodnes trvá, důvodem je plánovaná výstavba rozlehlé křižovatky. Z původní předpokládané doby trvání provozu zařízení do konce roku 2005 se podařilo termín ukončení provozu prodloužit do konce roku 2022.

Kompostárna Praha – Slivenec

Na začátku července 2017 došlo ke zprovoznění první kompostárny hl. m. Prahy, a to na území MČ Praha – Slivenec. Přijímán je zde bioodpad rostlinného původu z údržby zeleně a zahrad, od občanů hl. m. Prahy zdarma do množství 250 kg měsíčně (nad limit za úhradu), ukládání fyzickými a právnickými osobami oprávněnými k podnikání je za úhradu. Návoz bioodpadu občany je umožněn osobními vozidly do celkové hmotnosti 3,5 t. V případě použití osobních vozidel je možné odpad dopravit na přívěsných vozících. Přijímají se pouze bioodpady rostlinného původu bez příměsí v tzv. nerizikové kvalitě (nehnijící bioodpady).

Sběr bioodpadu pomocí velkoobjemových kontejnerů

Od roku 2010 je hl. m. Prahou organizován sběr bioodpadu pomocí velkoobjemových kontejnerů. Kontejnery jsou přistavovány v průběhu vegetačního období, kdy je předpoklad produkce objemného bioodpadu při údržbě zahrad. Zapojení do projektu bylo nabídnuto všem městským částem. Sběr je zaměřen na komunální bioodpad objemnějších rozměrů (především listí, tráva, větve či neznečištěná zemina). Kontejnery jsou přistaveny v určeném termínu na max. 3 hodiny. Po celou dobu přistavení je přítomna odborná obsluha, která monitoruje naplňování kontejneru a zodpovídá za čistotu vysbíraného bioodpadu. V roce 2019 bylo přistaveno celkem 1 881 ks VOK pro bezplatný sběr bioodpadu od občanů, do kterých se sebralo 1 280 t bioodpadu. Ten byl posléze předán ke zpracování.

Obr. B4.2.13: Kompostárna Slivenec – kompostování v pásových hromadách na otevřené ploše a ukázka komunální techniky pro drcení dřevní hmoty

Zdroj: OCP MHMP

Obr. B4.2.14: Kompostárna Slivenec – návoz bioodpadu ze zahrad občany z okolních MČ na přívěsném vozíku

Zdroj: OCP MHMP

Další možnosti nakládání s bioodpadem

Bioodpad z údržby zahrad mohli v roce 2018 občané odevzdat i na 19 sběrných dvorech hl. m. Prahy. Od roku 2012 je v provozu také služba mobilních sběrných dvorů, ve které mohou občané rovněž odevzdat bioodpad.

V roce 2017 a 2018 proběhly dva pilotní projekty na ověření možností sběru bioodpadu rostlinného původu (zejména z kuchyní domácností) v podmínkách hl. m. Prahy. Jeden z projektů probíhal na území Prahy 13 v zástavbě činžovních bytových domů, kde byly přistaveny hnědé nádoby o objemu 120 a 240 l na biologicky rozložitelný odpad rostlinného původu. Druhý pilotní projekt na Praze 15 byl zaměřen na sběr bioodpadu v sídlištní zástavbě. Výsledky a zkušenosti

z projektů sloužily jako další podklad pro zavedení celoplošného nádobového sběru biologicky rozložitelného komunálního odpadu rostlinného původu na území hl. m. Prahy, který bude zahájen od 1. 1. 2020.

V prosinci 2019 byl na území MČ Praha 5, 6 a 7 zahájen pilotní projekt k ověření možností sběru a svozu kuchyňských zbytků z pražských domácností. Snahou města je zvyšovat míru třídění, využití a recyklace využitelných složek komunálního odpadu a postupně snižovat množství směsné komunálního odpadu. Důslednou separací zbytků z kuchyní dochází ke snížení objemu tzv. mokré složky směsného KO a ke zvýšení efektivity jeho energetického využití v ZEVO Malešice. Kuchyňské zbytky sebrané v rámci pilotního projektu jsou odváženy do bioplynové stanice k dalšímu využití.

Domácí kompostování bioodpadů bylo podpořeno mnoha informačními a propagačními akcemi v regionální i celostátní působnosti. V rámci ekologické výchovy dětí a mládeže byly nabídnuty kompostéry do základních a středních škol, aby byla obnovena myšlenka zpracování bioodpadů v místě vzniku, tj. na školních zahradách. V roce 2011 byl zahájen Projekt podpory domácího kompostování občany hl. m. Prahy. Účastníkům projektu byly zapůjčeny kompostéry pro domácí využití na dobu 3 let. Po ukončení projektu v roce 2014 byly kompostéry účastníkům darovány. Obdobný projekt podpory domácího kompostování, jako prevence vzniku bioodpadu, proběhl i v roce 2018 s přesahem do roku 2019, kdy město rozdalo občanům hl. m. Prahy celkem 1 750 ks zahradních kompostérů. 1 400 ks bylo vyrobeno z recyklovaného plastu a 350 ks dvoukomorových kompostérů z modřínového dřeva. Realizace projektu byla spolufinancovaná z fondů Evropské unie v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020. Zahradní kompostéry zapůjčovaly i některé ÚMČ.

Tab. B4.2.11: Produkce bio odpadu; 2001, 2005, 2010–2019 [t]

Rok	Bio VOK v ulicích	Sběrné dvory města	Kompostárna – Slivenec	Stabilní místo – Malešice	MSD	Celkem
2001	–	552	–	–	–	552
2005	–	4 642	–	166	–	4 808
2010	331 ¹⁾	7 535	–	527	–	8 393
2011	660	8 085	–	669	–	9 414
2012	830	5 782	–	626	29	7 267
2013	949	4 520	–	779	16	6 264
2014	576	5 256	–	872	56	6 760
2015	578	5 503	–	865	86	7 032
2016	1 008	7 651	–	959	57	9 675
2017	1 202	6 976	140	1 016	35	9 368
2018	1 058	6 477	411	866	43	8 855
2019	1 280	7 466	631	1 181	42	10 600

¹⁾ V roce 2010 služba přistavování bio VOK probíhala pouze od 1. 9. do 30. 11. 2010.

Pozn.: V tabulce nejsou uvedeny bioodpady sbírané v rámci TSK. V roce 2019 tyto bioodpady činily 507,5 t. V rámci povinností původce odpadů ještě MHMP eviduje v roce 2019 bioodpady vysbírané ze služeb organizovaných ÚMČ (1 185 t), bioodpad z budov MHMP (1,18 t), bioodpad z holešovické tržnice (2,15 t) a bioodpad z aquacentra Šutka (0,40 t).

Zdroj: OCP MHMP

g) Směsný odpad

Dostatečný objem sběrných nádob na směsný odpad musí zajistit vlastníci nebo správci nemovitostí. Počet sběrných nádob u jednotlivých nemovitostí se postupně navyšoval a v roce 2019 se jednalo o 120 200 ks. Během posledních let došlo v důsledku změn zákona o odpadech několikrát ke změnám souvisejícím s přistavováním sběrných nádob na směsný odpad. Vlastníci objektů se při zajišťování dostatečného objemu sběrných nádob snažili optimalizovat objednávky tak, aby byly náklady spojené se svozem odpadu pro jednotlivé objekty co možná nejnižší.

Přesto se průměrný objem na jednoho obyvatele a týden vycházející z aktuálního počtu nádob při dané frekvenci mírně zvyšoval z 36,4 litrů v roce 1998 na 37,3 litrů v roce 2001. Po zavedení kapitační platby v roce 2002 se tento průměrný objem na základě požadavků obyvatel zvyšoval podstatně rychleji, v polovině roku činil 42,6 litrů na osobu a týden a koncem roku 2002 tento objem stoupl na 43,8 litrů na osobu a týden. V roce 2003 došlo opět ze strany vlastníků nemovitostí k úpravě objemu sběrných nádob. Koncem roku 2003 bylo obsluhováno v průměru 42,3 litrů na osobu a týden. V současné době se tento průměr udržuje na této úrovni.

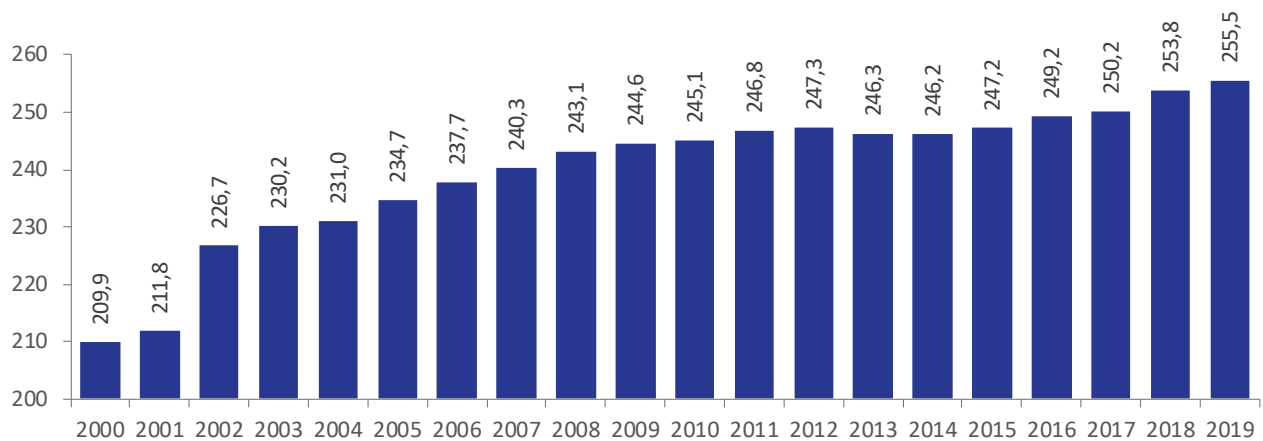
Mimo směsného komunálního odpadu pocházejícího z nádob od občanů, hl. m. Praha jako původce odpadů ještě hlásí směsný odpad pocházející z domovů pro seniory (30,97 t), ÚMČ hl. m. Prahy (2 346,35 t), dalších budov MHMP (149,22 t), činnosti TSK (2 725,76 t), pražských náplavek (11,27 t), Letenské pláně (5,76 t), Strahovského areálu (2,38 t), Pražské tržnice (480,56 t) a aquacentra Šutka (32,35 t). V roce 2019 se tak jednalo o množství 5 784,62 t.

Tab. B4.2.12: *Produkce směsného odpadu z nádob umístěných v domovním vybavení nebo v ulicích; 2010–2019 [tis. t]*

Rok	Množství odpadu	Meziroční změna	Rok	Množství odpadu	Meziroční změna
2010	245,1	0,20 %	2015	247,2	0,40 %
2011	246,8	0,69 %	2016	249,2	0,81 %
2012	247,3	0,20 %	2017	250,2	0,40 %
2013	246,3	-0,41 %	2018	253,8	1,42 %
2014	246,2	-0,04 %	2019	255,5	0,67 %

Zdroj: OCP MHMP

Obr. B4.2.15: *Vývoj produkce směsného odpadu; 2000–2019 [tis. t]*

Zdroj: OCP MHMP

Sběr vánočních stromků

Vánoční stromky měli obyvatelé možnost odložit, jako v uplynulých letech, ke sběrným nádobám na směsný odpad. Svozové společnosti zajišťují jejich svoz v rámci sběru a svozu směsného odpadu. Náklady za svoz a odstranění vánočních stromků jsou od roku 2015 zakalkulovány v ceně za svoz a energetické využití směsného komunálního odpadu. V roce 2019 bylo v období od Vánoc až do února svezeno 89,3 t vánočních stromků.

h) Nakládání s listím napadeným klíněnkou jírovcovou

V rámci systému bylo v roce 2019 možné listí napadené klíněnkou jírovcovou odevzdávat ve sběrných dvorech hl. m. Prahy a na stabilním sběrném místě pro sběr bioodpadu v Praze 10 – Malešicích. Pytle naplněné listím mohli občané odkládat (max. 5 ks) také ke sběrným nádobám na směsný odpad.

i) Zpětný odběr některých výrobků

Na základě zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“), je zavedena povinnost osobám, které dováží či vyrábí určené výrobky, zajistit jejich bezplatný zpětný odběr od spotřebitelů. Zpětnému odběru podléhají následující výrobky:

- minerální oleje a oleje ze živičných nerostů;
- elektrické akumulátory;
- výbojky a zářivky;
- pneumatiky;
- vyřazená elektrozařízení pocházející z domácností.

Vzhledem k tomu, že tyto výrobky již mají v současné době statut výrobku se zpětným odběrem, je o toto množství snížena produkce nebezpečného odpadu na území hl. m. Prahy.

V rámci komplexního systému nakládání s komunálním odpadem na území hl. m. Prahy je možnost odevzdávat výrobky zpětného odběru na sběrných dvorech hl. m. Prahy a od roku 2012 také do stacionárních kontejnerů umístěných v ulicích města. V roce 2019 bylo v ulicích města umístěno 296 kontejnerů na drobná elektrozařízení.

Zpětný odběr použitých baterií (monočlánků) organizovaný ECOBAT probíhal v roce 2019 na úřadech městských částí, na základních a středních školách, v obchodních centrech aj. V rámci těchto subjektů bylo sesbíráno celkem 277,0 t.

Tab. B4.2.13: Množství zařízení a výrobků odevzdané v rámci zpětného odběru na SD hl. m. Prahy; 2014–2019 [t]

Druh zařízení, výrobků	2014	2015	2016	2017	2018	2019
TV a monitory	1 584,4	923,9	891,7	819,6	805,7	970,4
Ostatní elektrozařízení	769,0	563,5	325,5	415,6	377,1	365,5
Světelné zdroje	15,7	19,7	21,9	22,8	20,7	19,7
Chladničky	822,7	855,7	889,2	882,4	880,8	916,9
Velké a malé spotřebiče	659,1	798,1	999,4	1 228,4	1 296,6	1 527,6
Baterie	18,4	20,4	34,7	37,6	45,9	40,3
Celkem	3 869,3	3 181,3	3 162,4	3 406,6	3 426,8	3 804,4

Zdroj: OCP MHMP

Tab. B4.2.14: Množství vysbíraného drobného elektrozařízení v stacionárních kontejnerech umístěných v ulicích; 2012–2019 [t]

Rok	Množství	Rok	Množství
2012	94,5	2016	243,1
2013	108,0	2017	224,9
2014	143,1	2018	330,0
2015	178,9	2019	306,1

Zdroj: OCP MHMP

Tab. B4.2.15: Sběr vyřazeného elektrozařízení v rámci zpětného odběru (údaje ze SD HMP a SSNO); 2005–2012 [t]

Odebírané zařízení	2005 ¹⁾	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Přenosné baterie	6,0	7,0	9,6	6,3	11,5	5,7	nezjištěno	10,5
Televize a monitory	83,0	442,0	776,0	1 346,0	1 735,0	1 525,0	1 486,0	1 660,0
Chladničky	171,0	635,0	837,0	1 021,0	1 170,0	1 032,0	1 799,0	1 574,0
Světelné zdroje	–	0,8	3,8	7,2	10,0	10,4	11,5	13,7
Celkem odevzdáno	260,0	1 084,8	1 626,4	2 380,5	2 926,5	2 573,1	3 296,5	3 258,2

¹⁾ Sběr byl zahájen dne 13. 8. 2005.

Zdroj: OCP MHMP

B4.2.3 NÁKLADY KOMPLEXNÍHO SYSTÉMU TŘÍDĚNÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU

Celkové náklady komplexního nakládání s komunálním odpadem činily v roce 2019 cca 1,601 mld. Kč. Největší část nákladů tvoří nakládání se směsným odpadem. Příslušná částka 989,3 mil. Kč je převážně hrazena občany v rámci výběru poplatku za komunální odpad. Město v závislosti na výši inflace a změn DPH doplácí na tuto službu 5 až 25 % ze svého rozpočtu (v roce 2019 se jednalo o částku 263,5 mil. Kč). Výše poplatku pro plátce poplatku je regulována obecně závaznou vyhláškou hl. m. Prahy. Poplatek nebyl pro poplatníky změněn od roku 2005. Dne 17. 10. 2019 schválilo Zastupitelstvo hl. m. Prahy obecně závaznou vyhlášku č. 15/2019 Sb., kterou se s účinností od 1. 1. 2020 upravuje výše poplatku za svoz komunálního odpadu a nově i biologicky rozložitelného odpadu. Změnou vyhlášky byl poplatek za komunální odpad zvýšen o 30 %. Skutečnou výši nákladů na směsný odpad ovlivňuje nejen výše inflace a změny DPH, ale zejména množství objednané služby, tj. počet obslužených nádob a rozhodnutí města, kolik směsného odpadu v daném roce bude energeticky využito a kolik skládkováno.

Zbývající náklady tvoří náklady na tříděný sběr papíru, skla, plastů, nápojových kartonů a kovových obalů, provoz sběrných dvorů, provoz mobilních sběrných dvorů, systém sběru a zpracování nebezpečných odpadů, sběru bioodpadu a náklady na nadstandardní službu přistavování velkoobjemových kontejnerů na objemný odpad a jejich zpracování. Část nákladů na tříděný sběr je hrazena z příspěvku společnosti EKO-KOM, a. s. a dotace Ministerstva financí ČR. Rozdíl mezi celkovými náklady a příjmy, který v roce 2019 dosáhl 701,1 mil. Kč, hradí ze svého rozpočtu Magistrát hl. m. Prahy.

Tab. B4.2.16: Celkové náklady a příjmy komplexního systému nakládání s odpady; 2013–2019 [tis. Kč]

Celkové náklady								
	Tříděný sběr celkem ¹⁾	VOK + MSD	Směsný odpad	Nebezpečný odpad	BIO (VOK–SSM)	Sběrné dvory	Kovové obaly	Celkem ²⁾
2013	321 842	20 644	808 534	7 523	2 151	59 900	134	1 220 727
2014	334 967	18 993	818 006	5 796	1 396	64 393	187	1 243 739
2015	321 227	16 616	808 704	5 469	1 360	65 139	–	1 218 515
2016	365 076	15 718	864 581	5 541	3 617	66 536	–	1 321 069
2017	430 459	15 464	958 884	5 329	4 669	72 376	–	1 487 181
2018	441 892	21 839	977 138	4 926	5 084	79 149	–	1 530 028
2019	473 674	29 656	989 279	6 754	7 778	93 386	–	1 600 527
Celkové příjmy								
	Tříděný sběr celkem ³⁾	VOK + MSD	Směsný odpad ⁴⁾	Nebezpečný odpad ⁵⁾	BIO (VOK–SSM)	sběrné dvory	Kovové obaly	Celkem
2013	162 444	–	705 297	1 345	–	–	–	869 086
2014	128 714	–	699 670	1 055	–	–	–	829 439
2015	133 656	–	701 763	981	–	–	–	836 399
2016	140 847	–	700 079	1 096	–	–	–	842 022
2017	150 176	–	710 935	908	–	–	–	862 019
2018	159 534	–	722 990	1 261	–	–	–	883 785
2019	172 009	–	725 806	1 568	–	–	–	899 383

¹⁾ Náklady na papír, sklo, plasty a nápojové kartony jsou po odečtení případných tržeb z prodeje vytríděných komodit.

²⁾ Celková hodnota nákladů na směsný odpad je včetně nákladů na provoz call centra a kontaktních míst.

³⁾ Mimo příspěvku od společnosti EKO-KOM, byl do roku 2016 v příjmech za tříděný odpad ještě započítán roční příjem ze zapojených živností do systému města, které smluvním podílem využívali některá venkovní stanoviště tříděného odpadu.

⁴⁾ Příjmy z poplatku za komunální odpad.

⁵⁾ Dotace za svoz lékáren od Ministerstva financí ČR.

Příspěvek společnosti EKO-KOM, a. s.

Součástí tříděného sběru papíru, skla, plastů, nápojových kartonů a kovů jsou z větší části obaly. Do roku 2001 byl zpětný odběr obalů na území ČR zajišťován prostřednictvím tzv. Dobrovolné dohody, uzavřené mezi Českým průmyslovým sdružením pro obaly a životní prostředí a Ministerstvem životního prostředí České republiky. Na základě této Dobrovolné dohody podepsalo hl. m. Praha v roce 2001 smlouvu s EKO-KOM, a.s. S přijetím obalového zákona musí povinné osoby zajistit zpětný odběr obalů nebo odpadu z těchto obalů. Zpětný odběr obalů mohou zajistit prostřednictvím tzv. autorizované společnosti. Příspěvek za rok 2019 činil 172,0 mil. Kč a pomáhá snižovat náklady hl. m. Prahy spojené s provozem systému sběru využitelných složek komunálních odpadů.

Proplácení nákladů spojených se sběrem, svozem a odstraněním léků Ministerstvem financí ČR

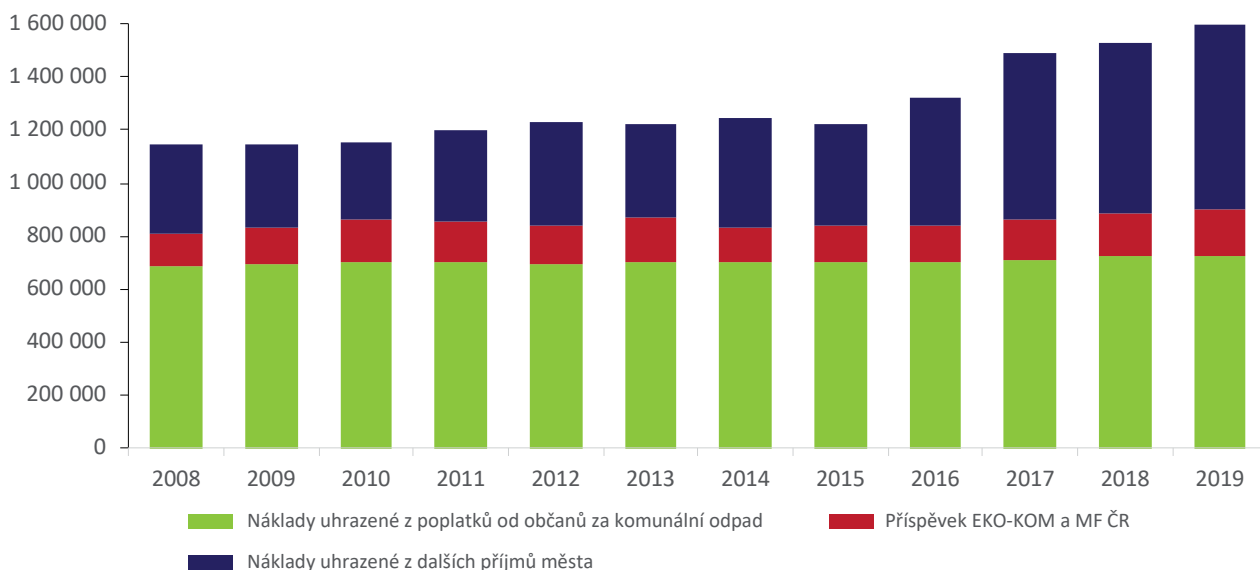
Na základě novely zákona č. 378/2007, o léčivech, jsou od ledna 2003 Ministerstvem financí ČR propláceny náklady spojené se sběrem, svozem a odstraněním léků z lékáren. Dotace za rok 2019 činila 1,6 mil. Kč.

Tab. B4.2.17: Náklady na komplexní systém nakládání s odpady; 2010–2019 [tis. Kč]

Rok	Náklady celkem	Náklady uhrazené z poplatků od občanů za komunální odpad	Příspěvek EKO-KOM a MF ČR	Náklady uhrazené z dalších příjmů města
2010	1 155 644	700 730	160 939	293 976
2011	1 197 245	699 621	158 137	339 486
2012	1 230 325	697 243	145 572	387 510
2013	1 220 727	705 297	163 789	351 641
2014	1 243 739	699 670	129 769	414 300
2015	1 218 515	701 763	134 637	382 116
2016	1 321 069	700 079	141 943	479 047
2017	1 487 181	710 935	151 084	625 162
2018	1 530 028	722 990	160 795	646 243
2019	1 600 527	725 806	173 577	701 144

Zdroj: OCP MHMP

Obr. B4.2.16: Vývoj nákladů na komplexní systém nakládání s odpady; 2008–2019 [tis. Kč]

Zdroj: OCP MHMP

B4.3 NAKLÁDÁNÍ S CHEMICKÝMI LÁTKAMI

V době finalizace této kapitoly nebyly podklady k podkapitole B4.3 k dispozici, informace budou doplněny návazně.